

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De Fidei Formvlarvm Praecipve Avgvstanae Confessionis Ivstitia Et Vsv

**Bernhold, Johann Balthasar
Schifflin, Johann Sigismund**

Altorfii, [1730]

§XV.

[urn:nbn:de:bsz:31-67824](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67824)

nos reddiderint. [*uid. COELESTINVS l. c. p. 25. a. b. 27. a. 28. a. quae singula et apud CHYTRAEVM leguntur locis suis.*]

§. XIV.

Vna alteraque Christianae doctrinae pars, utrinque controuersa, quae ad fidem et abusus ecclesiasticorum rituum et ceremoniarum spectabat, in confessione exposita fuit. [*uid. litteras IOH. SAX. ELECTORIS ad Witteb. et A. C. Praef.*] Sed nec singuli tum temporis inter utramque partem disceptati articuli, de doctrina et abusu scripto comprehendebantur; praecipuum tantum, et qui salua ueritate et Ecclesiae salute omitti non poterant. [*uid. Epilogus A. C. maxime uero consulantur Illustrissimorum Statuum Euangelicorum, et Theologorum deliberationes et responsa ad quaestionem Caesaris: num acquiescere in articulis Confessionis antea exhibitis, an uero plures proponere uelint? ap. COELESTINVM T. II. p. 217. - 28. et SECKENDORFFIUM L. II. p. 173. seqq.*]

§. XV.

Diuinas ueritates ἡρώδης in S. litteris comprehensas uel ipsis S. codicis uerbis, uel prorsus equipollentibus afferunt & explicant nostri; ueritates uero in Scriptura δραστικῶς contentas ad ductum sanioris ἐπισημῶς iusta sequela eruunt & efformant; utroque officio defunguntur perspicue, barbaros subtilioresque iusto & obscuros Scholae terminos, a Conf. sua ualere iubent; si quos adhibent, usu dudum receptis, cognitis & facilibus utuntur, eosque dilucidioribus uerbis circumscribunt & exponunt. Vno uerbo: stilo omnia persequuntur communi, usu trito, plano, & captui uulgi temperato. Cuius perspicuitatis argumentum uel maximum est, quod germanica quoque lingua nimis abstractarum Scholae uocum impatiente, confessionem conscripserunt; in qua, cum recitata fuit, ab omnibus tunc intelligebatur Confessio, et adhuc cuius, modo linguae sacrarumque

rerum non prorsus ignaro, intellectu facillima est. Et ut coram omnibus Europae gentibus perspicue doctrinae suae summam exponerent, usi sunt etiam latino stilo, humili, simplici, aequaliter tamen & pure fluente. Nec minus *apte* doctrinam suam confitebantur, uoces modosque loquendi studiosè sectabantur rebus significandis maxime idoneos; ordinemque in proponendis dogmatibus suis tenuerunt, qui & ad nexum quo inuicem coelestes doctrinae iunguntur introspectiendum apprime accommodatus esset, et ad religionis faciem, quam tunc praese ferebat, intimius noscendam plurimum conferret. *Nec nimiae prolixitatis uitio nostri culpandi ueniunt*, compendia rerum & sermonis aucupabantur; praecipua tantum fidei capita enarrabant; impientissimos autem abusus notabant, inque iis ipsis breuitati studebant.

S. XVI.

Plene item
et determi-
nate explica-
tam legiti-
meque eru-
tam silit.

Dogmata, quorum ueritatem uel adstruebant, uel oppositam falsitatem damnabant, *plena* exhibuerunt, iustamque de iis ideam exhibere illic per totum S. uolumen sparsis doctrinae de qua agebant, uel sedibus uel uestigiis. Nihil mancum, nihil hiulcum, siue seorsim spectes dogmata, siue *in quibus*, quam mutuam inter se habent. Vel nuda articulorum inspectio cuius abunde dictorum ueritatem ostendet. Neque minus fidei capitum, controuersorum maxime, sententiam *pressis uerbis definiuerunt*, adstrictoque phrasium habitu, certum illorum sensum *fixerunt & determinarunt*, ut ne simpliciorum mentes, obortis iam de una alteraque doctrina dissensionibus, uagis laxisque locutionis expressionisque generibus fluctuantes agitantur, ubique imponi non paterentur; neque maligna aduersariorum turba, in uerae doctrinae detrimentum, tam facile iis abuti, inque suum, peruersum scilicet sensum, rapere posset; hinc dictis & sententiis Scripturae S. certum statuunt determinatumque assignant sensum.

S. XVII.